

नारायणसूक्तम्

Narayana Suktam

सहस्रशीर्षं देवं विश्वाक्षं विश्वशंभुवम् ।

sahasraśīrṣāṁ devaṁ viśvākṣāṁ viśvaśambhuvāṁ |1|

विश्वं नारायणं देवमक्षरं परमं पदम् ।

viśvāṁ nārāyaṇāṁ devamakṣaram paramām padam |2|

विश्वतः परमान्नित्यं विश्वं नारायणगं हरिम् ।

viśvataḥ paramam nityam viśvāṁ nārāyaṇagī harim |3|

विश्वमेवेदं पुरुषं स्तद्विश्वं मुपजीवति ।

viśvamevedāṁ puruṣastadviśvamupajīvati |4|

पतिं विश्वस्यात्मेश्वरगं शाश्वतगं शिवं मच्युतम् ।

patiṁ viśvasyātmeśvaragī śāśvatagī śivamacyutam |5|

नारायणं महाज्ञेयं विश्वात्मानं परायणम् ।

nārāyanam mahājñeyam viśvātmānam parāyaṇam |6|

नारायणपरो ज्योतिरात्मा नारायणः परः ।

nārāyaṇah paro jyotirātmā nārāyaṇah parah |7|

नारायणपरं ब्रह्म तत्त्वं नारायणः परः ।

nārāyaṇah param brahma tattvam nārāyaṇah parah |8|

नारायणपरो ध्याता ध्यानं नारायणः परः ।

nārāyaṇah paro dhyātā dhyānam nārāyaṇah parah |9|

यच्च किंचिज्जगत्सर्वं दृश्यते श्रूयतेऽपि वा ॥

yacca kiñcijjagatsarvam dr̥syate śrūyate'pi vā |10|

अंतर्बहिश्च तत्सर्वं व्याप्य नारायणः स्थितः ।

antarbahiśca tatsarvam vyāpya nārāyaṇah sthitah |11|

अनंतमव्ययं कविगं समुद्रेऽन्तं विश्वशंभुवम् ।

anantamavyayam kavigi samudre'ntam
viśvaśambhuvam |12|

पद्मकोश प्रतीकाशगं हृदयं चाप्यधोमुखम् ।

padmakośapratīkāśagī hr̥dayam cāpyadhomukham |13|

अधोनिष्व्या वितस्त्यांते नाभ्यामुपरि तिष्ठति ।

adho niṣṭayā vitasyānte nābhyaṁupari tiṣṭhati |14|

ज्वालमालाकुलंभाती विश्वस्यायतनं महत् ।

jvālamālākulam bhāti viśvasyāyatanam mahat |15|

संततगं शिलाभिस्तु लंबत्याकोशसन्निभम् ।

santatagī śilābhistu lambatyākośasannibham |16|

तस्यांते सुषिरगं सूक्ष्मं तस्मिन् सर्वं प्रतिष्ठितम् ।

tasyānte suṣiragī sūkṣmam tasmin sarvam pratiṣṭhitam |17|

तस्य मध्ये महानग्नि विश्वार्चि विश्वतोमुखः ।

tasya madhye mahanagnirviśvārcirviśvatomukhah|18|

सोऽग्रभुग्विभजंति॑ष्ठ न्नाहारमजरः कविः ।

so'grabhug vibhajan tiṣṭhan āhāramajaraḥ kaviḥ |19|

तिर्यगूर्ध्वं मधशशायी रङ्गयस्तस्य संतता ।

tiryagūrdhvamadahśāyī raśmayastasya santatāḥ |20|

संतापयति स्वं देहमापादतलमस्तकः ।

santāpayati svam dehamāpātatalamastakam |21|

तस्य मध्ये वह्निशिखा अणीयोर्ध्वव्यवस्थितः ।

tasya madhye vahniśikhā aṇīyordhvā vyavasthitah |22|

नीलतो-यदमध्यस्था-द्विद्युल्लोखेव भास्वरा ।

nīlatoyadamadhyasthād vidyullekheva bhāsvarā |23|

नीवारशूकवत्तन्वी पीता भास्वत्यणूपमा ।
nīvāraśūkavattanvī pītā bhāsvatyanūpamā |24|

तस्याः शिखाया मध्ये परमात्मा व्यवस्थितः ।
tasyāḥ śikhāyā madhye paramātmā vyavasthitah |25|

स ब्रह्म स शिवः स हरिः सेंद्रः सोऽक्षरः परमः स्वराट् ॥
sa brahma sa śivah sa harih sendrah so'kṣarāḥ
paramah svarāṭ |26|

ऋतगं सत्यं परं ब्रह्म पुरुषं कृष्णपिंगलम् ।
ṛtagī satyam param brahma puruṣam kṛṣṇapiṅgalam |27|

ऊर्ध्वरेतं विरूपाक्षं विश्वरूपाय वै नमो नमः ।
ūrdhvaretam virūpākṣam viśvarūpāya vai namo namah |28|

ॐ नारायणाय् विद्महे वासुदेवाय धीमहि । |29|

ōm nārāyaṇāya vidmahe vāsudevāya dhīmahи |29|

तन्नो विष्णुः प्रचोदयात् ॥

tanno viṣṇuh pracodayāt |30|

